

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

AVIZE

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 17 decembrie 2007

la solicitarea Consiliului Uniunii Europene cu privire la o propunere de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1338/2001 de definire a măsurilor necesare protecției monedei euro împotriva falsificării

(CON/2007/42)

(2008/C 27/01)

Introducere și teme juridic

La 23 octombrie 2007, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Consiliului Uniunii Europene o solicitare a unui aviz cu privire la o propunere de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1338/2001 de definire a măsurilor necesare protecției monedei euro împotriva falsificării ⁽¹⁾ (denumit în continuare „regulament propus”).

Competența BCE de a adopta un aviz se întemeiază pe articolul 123 alineatul (4) teza a treia din Tratatul de instituire a Comunității Europene, care reprezintă temeiul juridic al regulamentului propus. Competența BCE de a adopta un aviz se întemeiază, de asemenea, pe articolul 105 alineatul (4) prima liniuță din tratat, în coroborare cu articolul 106 din tratat, având în vedere că regulamentul propus se referă la protecția bancnotelor și monedelor metalice euro. În conformitate cu articolul 17.5 teza întâi din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Observații cu caracter general

1.1. Astfel cum se menționează în expunerea de motive a regulamentului propus, BCE a adoptat recent Recomandarea BCE/2006/13 din 6 octombrie 2006 privind adoptarea anumitor măsuri pentru protejarea în mod mai eficient a bancnotelor euro împotriva falsificării ⁽²⁾ (denumită în continuare „recomandarea BCE”). În recomandarea BCE, BCE consideră că, în timp ce, în general, dreptul penal și normele de procedură penală nu intră în competența Comunității, pot totuși intra în competența acesteia atunci când este necesară asigurarea eficacității dreptului comunitar ⁽³⁾. BCE a recomandat în mod expres Comisiei ca aceasta „să aibă în vedere propunerea de lărgire a competențelor CAN [centre naționale de analiză a falsificărilor] și ale BCN [bănci centrale naționale] care nu sunt CAN, astfel încât să poată conserva exemplarele identificate și analizate ale bancnotelor falsificate și, de asemenea, să poată solicita și transporta în mod legal astfel de bancnote intra-UE în sensul [de a efectua teste conform] Cadrului [pentru descoperirea falsificărilor și sortarea calitativă de către instituțiile de credit și alte entități care operează, cu titlu profesional, cu numerar]. În concret, articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1388/2001 ar trebui modificat, iar articolul 4 alineatul (3) ar trebui eliminat în consecință.

⁽¹⁾ COM(2007) 525 final.

⁽²⁾ JO C 257, 25.10.2006, p. 16.

⁽³⁾ Hotărârea din 13 septembrie 2005, Comisia/Consiliul, C-176/03, Rec. p. I-7879 și hotărârea din 23 octombrie 2007, Comisia/Consiliul, C-440/05, nepublicată încă în Repertoriu.

Ar trebui ca, cel puțin acest din urmă alineat, să fie modificat astfel încât aplicarea deplină a articolului 4 alineatul (2) să nu fie împiedicată de utilizarea sau conservarea bancnotelor falsificate ca elemente de probă în cadrul unor acțiuni penale, cu excepția situațiilor în care aplicarea deplină nu este posibilă, având în vedere cantitatea și tipul falsificărilor depistate⁽¹⁾. Aceste recomandări nu au fost luate în considerare în regulamentul propus.

- 1.2. În principiu, BCE salută folosirea, în scopul protecției monedei euro împotriva falsificărilor, a actelor aparținând pilonului întâi adoptate conform tratatului, în locul actelor aparținând pilonului al treilea întemeiate pe cooperarea judiciară și a poliției în probleme penale, deoarece actele pilonului întâi sunt singurele care oferă mijloacele juridice adecvate pentru protecția monedei euro împotriva falsificărilor în cadrul uniunii economice și monetare a Comunității ⁽¹⁾.

2. Observații specifice

- 2.1. Lărgirea, astfel cum s-a propus, a sferei de aplicare a titlului articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 din 28 iunie 2001 de definire a măsurilor necesare protecției monedei euro împotriva falsificării ⁽²⁾ astfel încât să impună obligația de a transmite clase noi și vechi de bancnote falsificate în alte scopuri decât identificarea, respectă în parte recomandarea BCE. Cu toate acestea, modificarea articolului 4 alineatul (2) propusă, nu împiedică utilizarea sau conservarea în acțiunile penale a bancnotelor suspectate a fi false, conform articolului 4 alineatul (3), prin aceasta venind în contradicție cu lărgirea sferei de aplicare a titlului și periclitând eficacitatea prevederii modificate. Într-adevăr, aplicarea acestei prevederi depinde în continuare, în totalitate, atât de dreptul penal național, cât și de criteriile autorităților judiciare sau ale autorităților de urmărire penală. Se poate imagina situația în care eșantioane din falsificări noi sau deosebit de periculoase pot fi descoperite într-o țară, în cadrul unei singure acțiuni de depistare și, în care, autoritățile judiciare sau de urmărire penală refuză eliberarea acestora sau sunt oprite în temeiul dreptului penal național de a le elibera în scopul realizării de teste, astfel contravenind spiritului acestei noi prevederi. Astfel cum se menționează la alineatul 2 din recomandarea BCE, BCE nu dorește să aducă atingere drepturilor suspectilor și părților în acțiunile penale. Cu toate acestea, în această privință, echilibrul între interese stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 și menținut prin regulamentul propus nu este răsturnat în favoarea protecției monedei euro împotriva falsificării. Pentru a se asigura o asemenea protecție, BCE și BCN ar trebui, ca regulă, să poată primi mostre de bancnote utilizate sau conservate ca elemente de probă în acțiunile penale, cu singura excepție a situațiilor în care acest lucru este imposibil, având în vedere cantitatea și tipul falsificărilor depistate.
- 2.2. Astfel cum se menționează în expunerea de motive a regulamentul propus, BCE a adoptat deja un cadru pentru descoperirea bancnotelor falsificate ⁽³⁾ pe care BCN din cadrul Eurosistemului trebuie să îl pună în aplicare în dreptul național. BCE a realizat acest lucru în îndeplinirea mandatului ce îi este conferit în temeiul articolului 106 alineatul (1) din tratat și al articolului 16 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, pentru a asigura integritatea și conservarea bancnotelor euro în circulație și, mai mult, încrederea publicului în bancnotele euro. Acest lucru ar trebui să se reflecte mai bine în modificarea propusă a articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001, prin trimiterea expresă la competența BCE în domeniul stabilirii standardelor de sortare în ceea ce privește atât verificarea calității bancnotelor euro pentru circulație, cât și verificarea autenticității acestora, și la munca desfășurată deja de către Eurosistem în acest sens.
- 2.3. Propunerea de modificare a articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 impune instituțiilor de credit, precum și oricăror alte instituții care participă cu titlu profesional la sortarea și distribuirea către public a bancnotelor și monedelor metalice obligația de a asigura verificarea autenticității bancnotelor și monedelor metalice pe care le primesc și descoperirea falsurilor. În timp ce obiectul obligației este clar și oportun, formularea — „alte instituții care participă cu titlu profesional la sortarea și distribuirea către public a bancnotelor și monedelor metalice” exclude din sfera sa de aplicare alte organizații care operează dispozitive automate de distribuire de bancnote euro către public, chiar dacă organizațiile respective nu fac acest lucru cu titlu profesional. Într-adevăr, punerea în practică a cadrului BCE la nivel național a dezvăluit caracterul restrâns al termenului, mai ales în ceea ce privește comerțanții cu amănuntul care reîncarcă ghișeele automate de bancă (puncte de distribuire a numerarului). Această sferă restrânsă de aplicare în privința subiecților obligației prevăzute la articolul 6 poate crea un prilej favorabil pentru ca bancnotele și monedele metalice euro să nu fie verificate în conformitate cu procedurile stabilite de BCE și de Comisie, în detrimentul publicului larg și al instituțiilor de credit din zona euro, care vor fi supuse unor standarde mai stricte. O definiție mai largă ar fi, așadar, cea mai potrivită soluție.

⁽¹⁾ A se vedea și Recomandarea BCE/1998/7 din 7 iulie 1998 privind adoptarea anumitor măsuri pentru sporirea protecției juridice a bancnotelor și monedelor metalice euro.

⁽²⁾ JO L 181, 4.7.2001, p. 6.

⁽³⁾ A se vedea „Cadrul pentru descoperirea falsificărilor și sortarea calitativă de către instituțiile de credit și alte entități care operează, cu titlu profesional, cu numerar” disponibil pe site-ul BCE la adresa: www.ecb.int/pub/pdf/other/recyclingeurobanknotes2005en.pdf

- 2.4. Regulamentul propus va adăuga la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 o prevedere care va impune statelor membre să adopte actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru punerea în aplicare a obligației instituțiilor de credit și a altor instituții de a asigura verificarea autenticității bancnotelor și monedelor metalice euro și descoperirea falsurilor, în conformitate cu procedurile ce urmează să fie stabilite de BCE și de Comisie. Statele membre ar urma să adopte aceste acte cu putere de lege și acte administrative cel mai târziu până la 31 decembrie 2009 și să informeze de îndată BCE și Comisia cu privire la acestea. Având în vedere că BCE și Comisia sunt responsabile cu stabilirea procedurilor care stau la baza acestei obligații, din motive atât practice, cât și juridice, BCE consideră că ea însăși și Comisia ar trebui să prevadă termenele pentru punerea acestora în aplicare. Din punct de vedere practic, impunerea unor termene pentru punerea în aplicare necesită cunoștințe de specialitate privind know-how-ul și posibilitățile operatorilor locali. De asemenea, trebuie avute în vedere costurile migrării și costurile cu manufactura și obținerea noilor detectoare necesare. Prin urmare, termenul unic din regulamentul propus s-ar putea dovedi lipsit de flexibilitate. Din punct de vedere juridic, organismul care are competența de a stabili procedurile în privința standardelor de sortare în ceea ce privește atât verificarea calității, cât și verificarea autenticității bancnotelor și monedelor metalice euro ar trebui să fie același cu cel care stabilește termenele pentru aplicarea lor. Din acest motiv, se sugerează ca acest termen să fie eliminat din regulamentul propus și, în schimb, să se prevadă că termenele pentru aplicarea acestei obligații, în conformitate cu procedurile stabilite de BCE și Comisie, ar trebui să fie prevăzute, de asemenea, în proceduri.
- 2.5. În privința includerii monedelor metalice în domeniul de aplicare al regulamentului alături de bancnote, BCE, conștientă de competența sa în probleme legate de bancnotele euro, observă că această abordare ar putea avea dezavantajul de a periclita plățile de mică valoare în statele membre, având în vedere că fezabilitatea tehnică a cerinței de verificare propuse în privința monedelor metalice este, spre deosebire de cea în privința bancnotelor, încă incertă.
- 2.6. Având în vedere că nu este în totalitate clar dacă referirea din Regulamentul (CE) nr. 1339/2001 din 28 iunie 2001 privind extinderea efectelor Regulamentului (CE) nr. 1338/2001 de definire a măsurilor necesare protecției monedei euro împotriva falsificării la statele membre care nu au adoptat euro ca monedă unică ⁽¹⁾ la Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 este una dinamică, este necesară o nouă propunere de regulament, de extindere a efectelor regulamentulului propus ⁽²⁾ la statele membre din afara zonei euro, în special în ce privește modificările articolelor 4 și 5. Cu toate acestea, în contextul „procedurilor stabilite de Banca Centrală Europeană” la care regulamentul propus va include o trimitere în articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 modificat, astfel cum se observă mai sus, BCE este cea mai în măsură să decidă cu privire la punerea în aplicare a procedurilor sale în legătură cu bancnotele euro. În această privință și luând în considerare limitele zonei geografice în care euro este mijloc legal de plată, în iulie 2006 ⁽³⁾ BCE a decis că aceste proceduri se vor aplica în noile state membre participante începând cu data adoptării monedei euro.

3. Propuneri de redactare

Anexa la prezentul aviz cuprinde propuneri de redactare pentru situațiile în care recomandările de mai sus ar duce la modificarea regulamentulului propus.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 17 decembrie 2007.

Președintele BCE
Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ JOL 181, 4.7.2001, p. 11.

⁽²⁾ Recent acesta a fost cazul altor texte de modificare a instrumentelor juridice referitoare la protecția monedei euro, respectiv cazul Deciziei 2006/849/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 de modificare și prelungire a Deciziei 2001/923/CE privind crearea unui program de schimb, asistență și formare profesională pentru protecția monedei euro împotriva contrafacerii (programul „Pericles”) (JO L 330, 28.11.2006, p. 28) și al Deciziei 2006/850/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 de extindere la statele membre neparticipante a aplicării Deciziei 2006/849/CE de modificare și de extindere a Deciziei 2001/923/CE privind înființarea unui program de schimb, asistență și formare profesională pentru protecția monedei euro împotriva contrafacerii (programul „Pericles”) (JO L 330, 28.11.2006, p. 30).

⁽³⁾ A se vedea documentul BCE „Regim tranzitoriu pentru implementarea cadrului de reciclare a bancnotelor în noile state membre participante” disponibil pe site-ul BCE la adresa:
<http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/recyclingeurobanknotesframework2006en.pdf>

ANEXĂ

PROPUNERI DE REDACTARE

Textul propus de Comisie

Modificările propuse de BCE ⁽¹⁾

Modificarea 1

Articolul 1 alineatul (1)

Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 se modifică după cum urmează:

(a) titlul se înlocuiește cu următorul text:

„Obligația de a transmite bancnote falsificate”;

(b) la sfârșitul alineatului (2), se adaugă următoarea teză:

„În scopul facilitării controlului autenticității bancnotelor euro aflate în circulație, se permite transportul bancnotelor falsificate între autoritățile naționale competente, precum și între acestea și instituțiile și organismele Uniunii Europene.”

Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 se modifică după cum urmează:

(a) titlul se înlocuiește cu următorul text:

„Obligația de a transmite bancnote falsificate”;

(b) la sfârșitul alineatului (2), se adaugă următoarea teză:

„În scopul facilitării controlului autenticității bancnotelor euro aflate în circulație, se permite transportul bancnotelor falsificate între autoritățile naționale competente, precum și între acestea și instituțiile și organismele Uniunii Europene.”

(c) **alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:**

„Alineatul (2) se aplică astfel încât să nu împiedice utilizarea sau conservarea bancnotelor suspectate a fi false ca elemente de probă în acțiunile penale, având în vedere cantitatea și tipul falsificărilor depistate.”

Justificare — A se vedea alineatul 2.1 din aviz

Modificarea 2

Articolul 1 alineatul (3) litera (a)

3. Articolul 6 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Instituțiile de credit, precum și orice alte instituții care participă cu titlu profesional la sortarea și distribuirea către public a bancnotelor și monedelor metalice, inclusiv instituțiile a căror activitate constă în schimbarea bancnotelor sau monedelor metalice în diferite devize, cum sunt birourile de schimb, au obligația de a asigura verificarea autenticității bancnotelor și monedelor metalice euro pe care le-au primit și pe care intenționează să le repună în circulație, precum și descoperirea falsurilor. Această verificare va fi efectuată în conformitate cu procedurile stabilite de Banca Centrală Europeană și de Comisie pentru bancnotele și respectiv, monedele metalice euro.

Instituțiile menționate la primul paragraf au obligația de a retrage din circulație toate bancnotele și monedele metalice euro pe care le-au primit despre care știu sau au motive suficiente să considere că sunt falsificate. Acestea le predau de îndată către autoritățile naționale competente.”

3. Articolul 6 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Instituțiile de credit, precum și orice alte instituții care participă ~~cu titlu profesional~~ la sortarea și distribuirea către public a bancnotelor și monedelor metalice, inclusiv:

— instituțiile a căror activitate **profesională** constă în schimbarea bancnotelor sau monedelor metalice în diferite devize, cum sunt birourile de schimb, și

— **comercianții cu amănuntul și alți agenți economici, cum sunt cazinourile, care participă în subsidiar la sortarea și distribuirea de bancnote către public prin intermediul ghișeelelor automate de bancă**

au obligația de a asigura verificarea autenticității bancnotelor și monedelor metalice euro pe care le-au primit și pe care intenționează să le repună în circulație, precum și descoperirea falsurilor. Această verificare va fi efectuată în conformitate cu procedurile stabilite de Banca Centrală Europeană și de Comisie pentru bancnotele și respectiv, monedele metalice euro, **potrivit competențelor ce le revin și luând în considerare particularitățile bancnotelor euro, respectiv ale monedelor metalice euro.**

Instituțiile, **comercianții cu amănuntul și alți agenți economici** menționați la primul paragraf au obligația de a retrage din circulație toate bancnotele și monedele metalice euro pe care le-au primit despre care știu sau au motive suficiente să considere că sunt falsificate. Acestea le predau de îndată către autoritățile naționale competente.”

Justificare — A se vedea alineatul 2.3 din aviz

(1) Caracterele îngroșate din text indică pasajele pe care BCE le propune ca text nou. Textul tăiat indică pasajele propuse de BCE pentru eliminare.

Modificarea 3

Articolul 1 alineatul (3) litera (b)

(b) la sfârșitul alineatului (3), se adaugă următorul paragraf:

„Prin derogare de la dispozițiile primului paragraf al alineatului (3), actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru punerea în aplicare a primului paragraf al alineatului (1) din prezentul articol se adoptă cel târziu până la 31 decembrie 2009. Acestea informează de îndată Comisia și Banca Centrală Europeană cu privire la acestea.”

(b) la sfârșitul alineatului (3), se adaugă următorul paragraf:

„Prin derogare de la dispozițiile primului paragraf al alineatului (3), actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru punerea în aplicare a **procedurilor menționate în primul paragraf al alineatului (1) din prezentul articol se adoptă cel târziu până la 31 decembrie 2009 în conformitate cu termenle stabilite prin aceste proceduri.** ~~Acestea~~ **Statele membre** informează de îndată Comisia și Banca Centrală Europeană cu privire la acestea.”

Justificare — A se vedea alineatul 2.4 din aviz

Modificarea 4

Articolul 2

Prezentul regulament produce efecte în statele membre participante, definite conform primei liniuțe a articolului 1 din Regulamentul (CE) nr. 974/98 al Consiliului ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁴⁾ JO L 139, 11.5.1998, p. 1.

Prezentul regulament produce efecte în statele membre participante, definite conform primei liniuțe a articolului 1 din Regulamentul (CE) nr. 974/98 al Consiliului ⁽¹⁴⁾.

Procedurile menționate la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 vor produce efecte în statele membre participante așa cum se stipulează la articolul 6 alineatul (3) teza a doua.

⁽¹⁴⁾ JO L 139, 11.5.1998, p. 1.

Justificare — A se vedea alineatul 2.5 din aviz
